

(<https://www.facebook.com/expres.online/>) (https://twitter.com/expres_ua)

(<https://www.instagram.com/expres.online/>) (http://t.me/expres_ua)

Експрес

(L)

розширюємо горизонти / будь-які

Подробиці (/podrobitsi)

ГОЛОВНА (/) / СТИЛЬ ЖИТТЯ (HTTPS://EXPRES.ONLINE/CTIL-ZHITTYA)

/ Мадонна української поезії: шість цікавих фактів про Ліну Костенко

10:00 19.03.2025

Мадонна української поезії: шість цікавих фактів про Ліну Костенко

ПОКАЗАТИ БІЛЬШЕ ()

Сьогодні, 19 березня, легендарна українська поетеса зустрічає поважний ювілей.

Переглядаючи сайт, ви даєте згоду на використання файлів соокіе для покращення адміністрування.

Я розумію. Закрити ()

Фото facebook.com/Biblio.Berezhev

A A⁺ A⁺⁺

Знаєте, скільки виповнюється авторці “Берестечка” і “Марусі Чурай”? Якщо ви ще не відповіли, то їй сьогодні 95 років! До цієї дати ми підготували добірку фактів про життя видатної українки.

• **ВІДЛЮДНИЦЯ.** Якщо багато хто з її колег жив чи живе за принципом “відчинених дверей”, то це не про Ліну Костенко. Вона завжди речно оберігала приватне життя, не пускаючи сторонніх за поріг своєї квартири. “Навіть сусідів не запрошувала до себе в гості, – каже “Експресу” поет Леонід Горлач, лауреат Шевченківської премії, який багато років мешкав у письменницькому будинку, що на вулиці Олесь Гончара в Києві. – У радянські часи то було

Переглядаючи цей сайт, ви даєте згоду на використання файлів cookie для покращення адміністрування.

Цілком слушно, адже хто його знає, чи не був це підсланий органами доносчик. А нині майже

Я розумію Закрити ()

всі, кого вона знала й поважала, вже на тому світі...” І все ж декому пощастило зустрітися з Ліною Василівною: так, нещодавно в неї побував поет Сергій Жадан. Виявилось, що “живий класик” стежить за його творчістю й навіть поділилася своїми думками про вірші майже вдвічі молодшого колеги.

● **ЕКСТРЕМАЛКА.** Не один рік поспіль поетеса дотримувалася традиції їздити в Чорнобильську зону. “її туди тягнуло, мов магнітом, – мовить кінорежисер Олег Бійма, який супроводжував одного разу Ліну Костенко й зняв про це документальний фільм. – Вона там знала все: не тільки людей, які давно вважали її “своєю”, а й різні місцини та... дерева. На котрому з них облаштовано довбанку для бджіл, де та хто з птахів гніздиться і т. д. У мене було таке враження, ніби вона народилася у тих нетрях”. Тим більше, що комбінезон кольору хакі, в якому киянка – мов справжня екстремалка – блукала в зоні відчуження, дуже їй личив. І до столиці літераторка поверталася з морем вражень та гостинців (від сушених грибів до риби), якими її обдаровували місцеві самосели.

● **ОПОЗИЦІОНЕРКА.** На рахунку Ліни Костенко майже два десятки книжок. Романи, поеми, вірші, публіцистика й навіть один кіносценарій. Можливо, було би більше, якби не дивовижна принциповість та відкидання будь-яких компромісів. Що з власною совістю, що з господарями високих кабінетів. “Вона весь час була в опозиції до влади, – зауважує Леонід Горлач. – І коли, наприклад, цензура вимагала вилучити той чи інший вірш зі збірки, що готувалася до друку, чи бодай внести корективи, категорично не погоджувалася. Мовляв, я написала – і все, це моє і квит! Тому тривалий період її не публікували в Україні”.

● **ЖАРТІВНИЦЯ.** Культова поетка відома своїм непростим характером. Однак ті, хто знає її ближче, відзначають також почуття гумору Ліни Костенко. Так, вона любила “підколювати” своїх колег. “Пригадую, колись Драч надрукував у “Літературній Україні” величезну добірку, – розповідає поет Павло Мовчан. – В одному з віршів була така фраза: “Дихаю Леніним...” (*Усміхається*). І от йшли ми якимось із Ліною Василівною бульваром Шевченка у Києві, а назустріч – автор тих рядків. Привіталися, як годиться, Костенко й каже: “Іванку, ану хукни на мене Леніним”. Правда ж, смішно?”

Переглядаючи цей сайт, ви даєте згоду на використання файлів cookie для покращення адміністрування.

Я розумію. Закрити ()

- **КОХАНА.** “Мадонна української поезії” двічі навідувалась у РАЦС. Перший раз — із польським поетом Єжи Яном Пахльовським, з яким познайомилась у літінституті. В тому шлюбі народилась донька, якій сьогодні 68 років. А ось другим обранцем став Василь Цвіркунов, який очолював головну кіностудію України — імені Довженка. Власне там і відбулося їхнє знайомство.

Майбутній чоловік поетеси був на тринадцять років старший.

Ветеран Другої світової війни. З фронту він повернувся з інвалідністю. Внаслідок важкого поранення йому ампутували ногу. Вище коліна. Ходив на протезі, спираючись на паличку. “Нічого особливо й не було помітно, — каже Леонід Горлач. — Василь Васильович був навпочуду інтелігентною людиною. М’який, сердешний, обличчя красеня. До речі, він чудово водив машину. Мав тоді “Запорожець”, на якому возив дружину й прийомну доньку”.

Ліна Костенко і Василь Цвіркунов прожили разом чверть століття. Його не стало в 2000 році. А ось перший чоловік — Єжи Ян Пахльовський — помер у 2012-му. Наскільки мені відомо, на похорон до Кракова ніхто з Києва не поїхав...

- **КАНДИДАТКА №1.** Не секрет, що ювілярка має “алергію” на всілякі нагороди. Не від однієї відзнаки вона відмовилася чи проігнорувала. Думаю, що й до 95-ліття Банкова вирішить “ощасливити” поетесу. До слова, попри війну, вона не полишила Україну, хоча могла б виїхати за кордон. Але, попри щоденні стреси, далі творить. Розуміючи, що час працює не на її користь...

“Ліна Костенко — грандіозна постать української цивілізації, — каже письменник Юрій Щербак, який багато років очолював Комітет із національної премії імені Т. Г. Шевченка. — Власне

цивілізації, а не просто літератури. Адже вона — неймовірно знакова постать для мільйонів українців, а це означає, що її творчість має величезне значення для нашої країни.”

ЧИТАЙТЕ ТАКОЖ:

Бійці ЗСУ відійшли з невідповідних позицій на Донеччині: яка ситуація на цьому напрямку (<https://expres.online/podrobitsi/biytsi-zsu-vidiyshli-z-nevidnidnikh-pozitsiy-na-donechchini-yaka-situatsiya-na-tsomu-napryamku>)